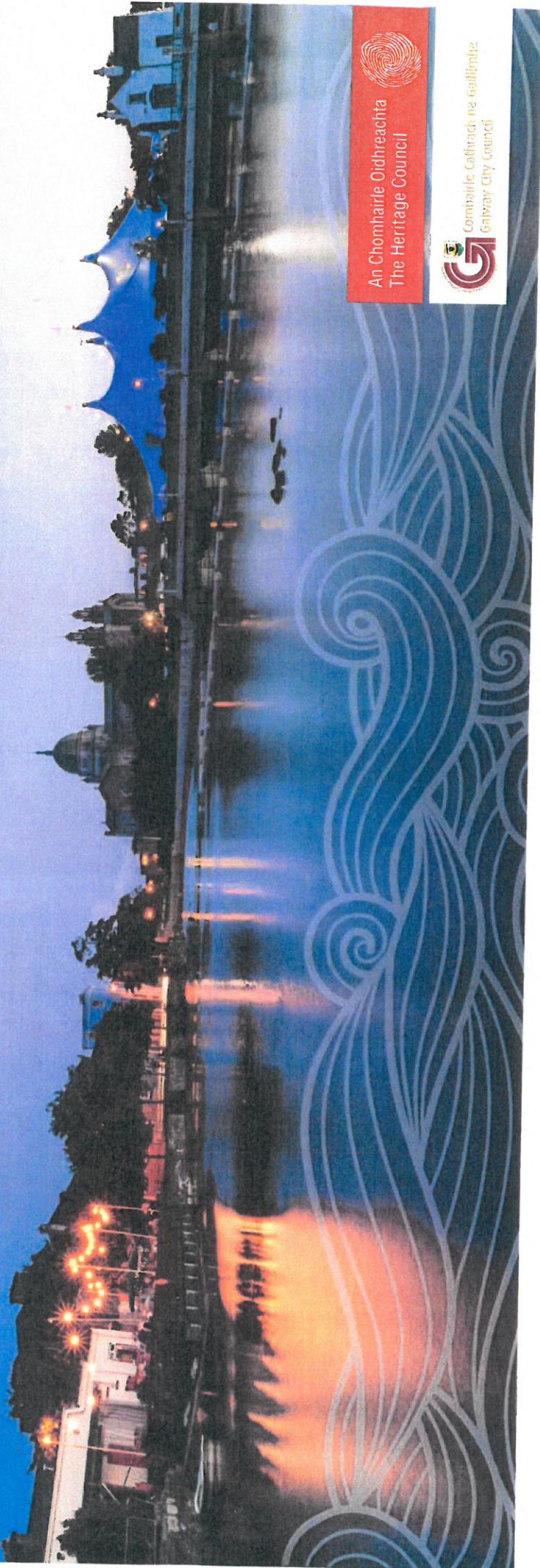
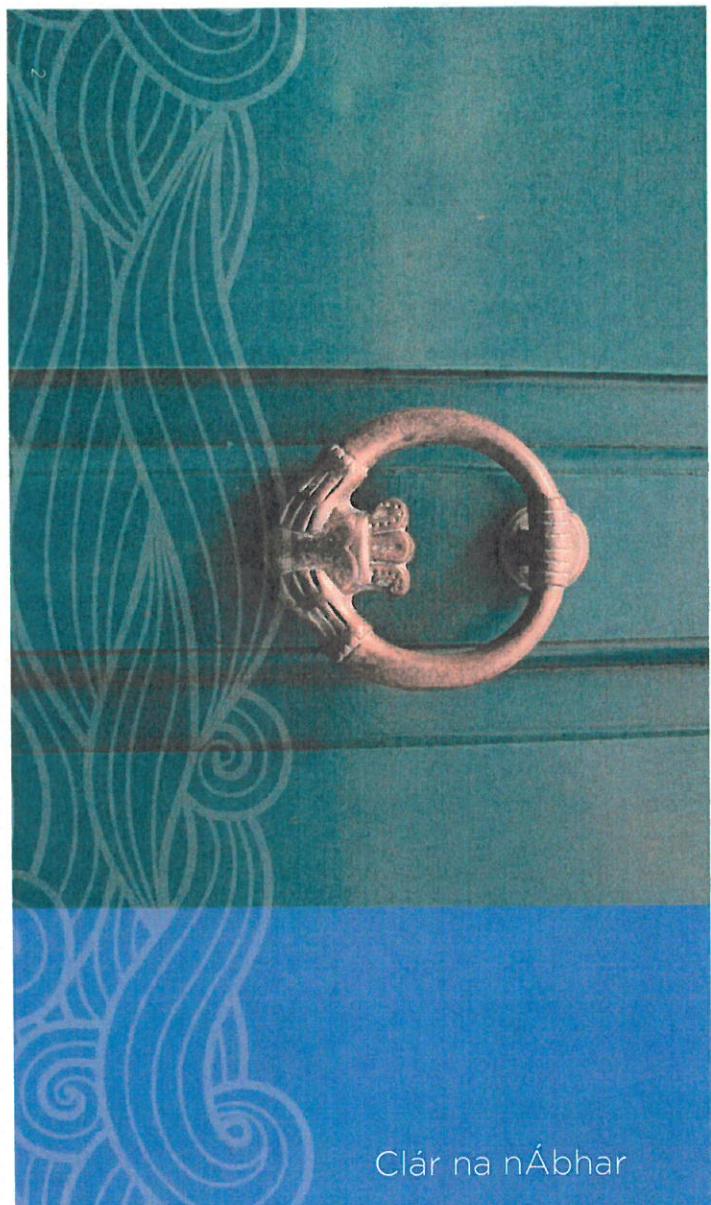

Galway Heritage Plan 2015/2021

An Chomhairle Oidreachtach
The Heritage Council

Comhairle Cathrach na Gaillimhe
Galway City Council

Clár na nÁbhar

1. Réamhrá	2. Cuspóirí / Téarmáil & Gníomhartha an Phlean	3. Agusintí	
1.1 Plean Oldireachta 2015-20	2	2.1 Feasacht agus Tuliscaint ar an Oldireacht a Chur Chun Cinn	2
1.2 Comhlíonadh Phlean Oldireachta 2005-11	2	2.2 Na cléachtais is fearr a chur chun cinn i gCaoimhniú agus i mbainistí Oldireachta	2
1.3 Ultímuí an Phlean	2	2.3 Fáilteas Oldireachta a Bhailiú agus a Scáipeach	2
1.4 An Plean a Chur i ngCiontú	2	2.4 Oldireacht a Chur in lú do lucht éisfeacha níos leithne agus comhpháirtíochta a chur chun cinn	2
1.5 Maodlínchán	2	3.1 Gníomhartha Comhlíonáise as Plean Oldireachta 2005-11	2
1.6 Monadóireacht & Meastóireacht	2	3.2 Glúas agus Glorriúcháin Náisiúnta agus AE	2
2.5 Aire a thabhairt don Oldireacht agus a Luach ó thaobh na heacnamaíochta agus na Turasóireachta a láinn	2	3.4 Ball an Phrónam	2

phróinéideach agus
compháirtíochta le comhlacháin
deónacha agus stát. Baile Comharthaí
Chathair na Gallimhe ina pionn,
rannchuidítheoir freisin i dreo
gníomhartha a chur i ngiomhí tri
mhainilí difreacht ón mbuséad agus
tri acmhainn a leithéileadh. Mairid
leis seo, fásachadh Comharthaí
Chathair na Gallimhe le hacomháin
agus maoiniúcháin aonra a
leithéileadh ar bhonn blantúil.

1.2 An Mháil a Báineadh Ármach le
Plean Oldireachta 2005-2011

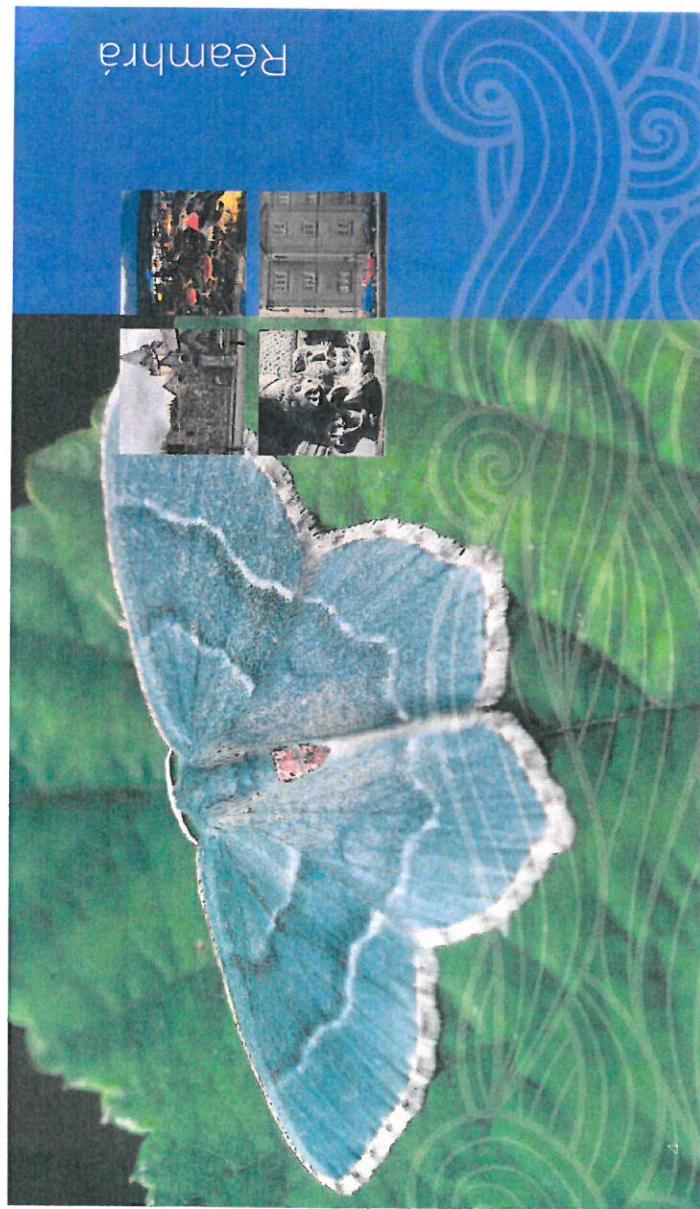
Bá é seo an chéad phlean
oldireachta agus bhi sé an-
uallimhánach agus raon de 124
gníomhí agus éagsúil i oícheis bhs.
Slád sin leis na réimsí leathanága
tabhacht na hoidhneacha sa chathair
a chur chun suntas. Ó gáacht leis an
gníomhartha sin curtha a geách nór
ar siúl go leanúnach. Bhí na raoim
nínne sin a báireach amach ontach
fearnsing, agus é na chin is suntasaí
loistaithe sna tabhair aata san áireamh
in Aogusín 1. Tugadh feinm obair leis
na gníomhartha a chur i ngiomhí, le

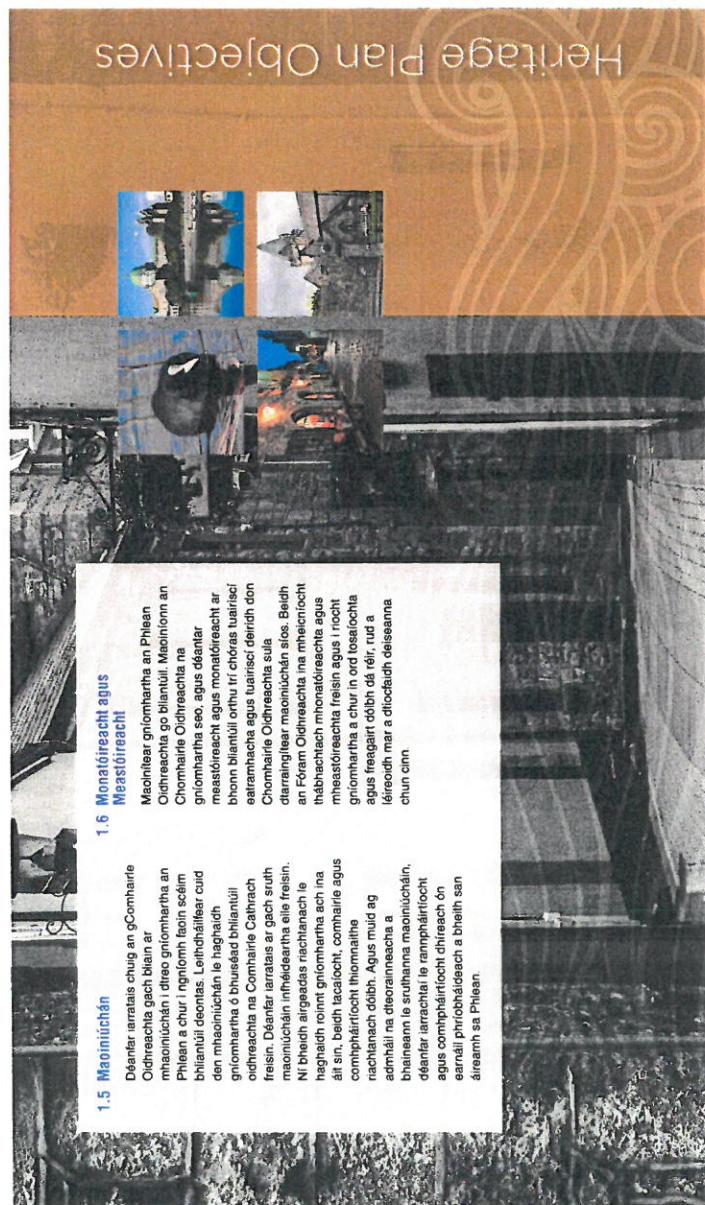
gur ionann (agus na nithe atá áirithe
san Acht Oldireachta 1995) is 6 sin le
rú, seachdomharthal, seandalaoch,
nitheoidreacacha, altireacht, fársia,
fána, gráthóige, fiafúra, tirdreacacha,
muindeacacha, bald bráile,
geolach, gaordúil, olbheacha,
palaeanna agus uiscabhadai mífre
Mheas an Fóam Oldireachta gur
chuí an lírmhíniú sin a leathnú le
helimintí stíre agus cultúir a éireamh
reatha don oldireacht sa chathair a
léiriú. Leagtar amach leis an bplean
an bhealach a shonrait, a
bhaisleach agus a chomhradh
Comhartha Chathair na Gallimhe, i
spomair le páirte agus cultúir a éireamh
agus freisin chun an mís stráidiseach
reatha don oldireacht sa chathair a
léiriú. Leagtar amach leis an bplean
an bhealach a shonrait, a
bhaisleach agus a chomhradh
Comhartha Chathair na Gallimhe, i
spomair le páirte agus cultúir a éireamh
agus cultúir a éireamh
agus caomhna na hoidhneacha sin a
chur chun cinn.

Leis an bplean is an creid iorainn
don obair seo a leagan amach, agus
tá an obair le déanamh idir seo agus
an chéad chogaidh bliana eile. Legatar
amach sa phleán na cuspóirí ó
thaoibh a fáil a fhleidhmí, go hárthe
maoiniúcháin do GComhartha
Oldireachta, ó chomhachtáil
maoiniúcháin eile agus fachadar freisin
ar an bpóireánsa le haghaidh
maoiniúcháin ón eardail

1.1 Réamhrá

In 2003, d'úlimháigh an Chomhairle
Oldireachta tróiníte madraí le
Pleananna Oidreacacha Ármula a
thangreachadh. Tá sé ag leanúint na
oidreacacha seo, agus é a
shandóiríodh de réir na nachtnaas
áirithe o thaoibh na hoidhneacha do
Chathair na Gallimhe. Is é seo an
data Plean Oldireachta do Chathair
na Gallimhe. Tá sé ar cheann d'ocht
boleán is ícheart atá ulmhaithe ag
Udarás Áitiúla ar leach an stáit. Is é
aibhinn an phleán oidreacach na
bhforgairneach, an oidhreacht náisiúnta
agus oidhreacht cultúr na cathrach a
shonu. Isarsacht urthi a minéadú
agus caomhna na hoidhneacha sin a
chur chun cinn.

1.5. Máinínchán

Déanfar iarratais chun an Gormadán Odhréachta gach bláin ar máinínchán i dteo gníomhartha an Phlean Odhréachta go bláintui. Maoilinnom an Chomháire Odhréachta na gníomhartha seo, agus déantaí mastreolaíoch agus monadóireacht ar bhonn bláintí ornithí ir chiorras uairí/céasramhacha agus busáisiúndach deiridh don Chomháire Odhréachta sula dtarraingítear máinínchán slós. Beidh an Fóram Odhréachta ina mhéanchoicí thabhnachach mionatróireachta agus mhéastóiríreachta freisin agus i roinnt gníomhartha chun an idir roinnt ochta agus freagairt doibh dá réin, rud a léiríordí mar a dtíoladhach díseanna chun cinn.

1.6. Monadóireacht agus Meastóiríreachta

Maoilinnear gníomhartha an Phlean Odhréachta go bláintui. Maoilinnom an Chomháire Odhréachta na gníomhartha seo, agus déantaí mastreolaíoch agus monadóireacht ar bhonn bláintí ornithí ir chiorras uairí/céasramhacha agus busáisiúndach deiridh don Chomháire Odhréachta sula dtarraingítear máinínchán slós. Beidh an Fóram Odhréachta ina mhéanchoicí thabhnachach mionatróireachta agus mhéastóiríreachta freisin agus i roinnt gníomhartha chun an idir roinnt ochta agus freagairt doibh dá réin, rud a léiríordí mar a dtíoladhach díseanna chun cinn.

2.1. Téamaí agus Gníomhartha

2.1.1. Feasaacht agus Túiscint ar an Oidhréacht a Chur Chun Cinn

- * San fiansaith is statóisí an Phlean Odhréachta, contáiníomar gníomhartha faoi ionón téamaí. Is inct seo a leannas téamaí ginearálta a n-Phisean Oidhréachta atáis a gach gníomhartha stortha i ngráma da réin. Kéadúnach quid eis ne gníomhartha a threibh ag tancúin le roinnt téamaí ach beinn sag/contúiseach chun mar is mo a meastair a imreoch éadaí tronchar ar chnúcaí!
- * Is iad seo a leanas na teamaí:
 - * Feasaacht agus Túiscint ar an Oidhréacht a Chur Chun Cinn
 - * Na cleachtais is feart a chur chun cinn i gCiomhna agus i mbainisilú Oidhréachta
 - * Faisneach Oidhréachta a Bhailí agus a Scáipeadh
 - * Oidhréachta a chur in iúl do lucht éisteacha leathan agus compháirteachta a chur chun cinn
 - * Air a thabhairt dár Oidhréacht agus an lucht Ó Thaoibh na heicíamalocha agus turasóireachta do Chathair na Gallimhe
- * Leannunt ar agaidh le páistí a ghácaith i agus le tacú le haidhmeannála Chleoráil Cairdis na mBaile Murtha agus Ullona Bhailí Murtha na hÉigean. Phreamáma Bainistíochta Caimhríochlainn a chur i ngíomhacháin do Bhailís an Bráile agus dá suíomh ó bhaoibh comhthídeas bunaíthe ar 'Conservation Management and Interpretation Plan for Galway Walled Town' (2013)
- * Feasaacht a mhéadú ar utach na hoidhréachta nádúrtha go háirithe i

feo (ho)rgimn i nspéle in	leutun in degne in pte na
ghlakach Lætantra Alltreachta n	ghlakach Lætantra Alltreachta n
cíthe Oscaille agus idh chur ch-	cíthe Oscaille agus idh chur ch-
cnim, chomh math le ionscadh	cnim, chomh math le ionscadh
oldtreacha sturtascha cosúil le	oldtreacha sturtascha cosúil le
íora státhairnear (fearasana don	íora státhairnear (fearasana don
phobal haghairt ar agus tighlaim	phobal haghairt ar agus tighlaim
feo (ho)rgimn i nspéle in	feo (ho)rgimn i nspéle in
príofhábhach an	príofhábhach an
eagor, madra le hoidhreacha	eagor, madra le hoidhreacha
shuathainseach ho)rgimn agus	shuathainseach ho)rgimn agus
nádúra na canimach.	nádúra na canimach.
luach na bithseaslaich a chur	luach sunfas tríd an bpéan
chun sunfas tríd an bpéan	Naitsuna Bithseaslaich a chur
chun chinn chomh math le cuspóirí	chun chinn chomh math le cuspóirí
Pheiran Glinnachta	Pheiran Glinnachta
Bithseaslaich a Chathair na	Bithseaslaich a Chathair na
Gallimire, (2014-2024)	Gallimire, (2014-2024)
An Ópalíseasán, chun cur le luach	An Ópalíseasán, chun cur le luach
arrachtaí na Gallimire, go mraibh	arrachtaí na Gallimire, go mraibh
stadas Chathair Chulúi n-a hEorpas	stadas Chathair Chulúi n-a hEorpas
2020, a usasmháid é tríd oldtreach-	2020, a usasmháid é tríd oldtreach-
athailíonn na Gallimire agus na nasc-	athailíonn na Gallimire agus na nasc-
oldtreachta le pobal an AE ar bhron-	oldtreachta le pobal an AE ar bhron-
nos leithine a chur chun cím.	nos leithine a chur chun cím.
Úsád shluaimh iarr ínín agus meáin	Úsád shluaimh iarr ínín agus meáin
gaoisíaithe Chomhionann Chathair na	gaoisíaithe Chomhionann Chathair na
faoi oldtreacht a scipeadh.	faoi oldtreacht a scipeadh.

2.1.2
Ní cheachtas is tear a Chur Chun
Cíntí i Gaeilgeann aistí i mbainistíú
Oideachais

- * luchdcháin a bhíle agat, agus
comhrobair e cumair.
- * seandálaíochta agus ríteáil
agus náisiúná leis in oideachais
- * seandálaíochta na Gallimhe a chur
chuin cinn.
- * leictreachas a bhítear agaínn e
- * SNS agus le linnícheall
- * seandálaíochta gairmíla leis na
deachais a fhorbair a chur chun cinn
- * tsuribhinn each roinnt, agus
mionraibh each seandálaíochta
- * agus foilsí orthaí.
- * Na cheachtas chomhmuinchán is
fear a chur chuin cinn madair is
hochtacháit, na bhláthneamh!
- * Róibhinn,
- * Interpretation Management and
Interpretation Plan for Gateway City
Walls*, 2013 a chur i ngíomh.

& Táincheamhach agus leis an
Rannag Peanáil eis an
Bhíteágsaighach a chur chun cinn
agus le beartas a cheapadh le
haghfainn leanama Ceantair Ántúilíu
amach anseo.

Learnait ar aghach le breith ag
soláint farsaide muraí leis na
craictheas is fearr i leith gach reilig
stairfeadh, ailtíúil a ghlanach agus
luchdchraimh bhéileath againn le
comhachtáil fáiltearoidh oideachácha
leana n-áirítear an Chomhaontú
Oideachácha agus Gaeilge Family
History Society West, grúpaí
ginealach agus SNS misid iá
comharsa a shonharai i leith guthne
orthuiseachais religiúil.

Learnait ar aghach le suim i
bhrifára, fíora agus sa

agus san inbhuamhaisc
chomhsháistí a thur chun cinn trí
iseachtaí, chaimseoir agus
imreacanach Oideacháca.

Ná craictheas is fearr, maidir le
guthne oideacháca mórúthá a
chaomhnu a chur chun cinn i
bhithreach, bheil beartas.

Ailtíúil eis sin, suímh agus

<p>2.1.3 <i>Falsnaid Ólumhachla a Bhailí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Tacúil le teafadach leanúnach na surbhamha ar fhiodhain agus le feascadh dante goilleann ar ghnáth a goimirt leis an SNP agus Easgachóil áitiúil Násúinna Faoiuita.
<p>Pleananna caomhnaíochtaí agus bainistiocha a lúthú agus iarrtaghóimhí meáin le ionsaideall arbhíosúcháin earrfhorainn. Oidhrachtaí ar eis ag Comhairle Chathrach iad.</p> <p>Learnúint ar aghaidh le húsfáid agus caomhnaíonn sé an tuideal traidisiúna (áitiúil agus a chur chun cinn) chomh maith leis na cléachtaí is fearr leis an t-áitiúil. Leanúint ar aghaidh le húsfáid scilíneach, áfar & cheardcheolachtaí traidisiúna a chur chun cinn, go hamhíneadh nádúr leis an tuideal traidisiúna, páinteáil chomhartha de láimh agus roinntéil aill ar bhailí.</p>

- Saibhseachtaí a dhéanamh ar an chathair agus faidis faoi na torthaí a thosú
- Saibhseachtaí Labhráin an Chiosáin Odhráinach Éigseach a feadhann, a foisíodh i gcomórtas le Rómáin
- Odhráinach Chomhaillte Contae na Gaillimhe róime.
- Cartlann agus buncáth sonraí granghaileachta, ar shleachtorachmáthair seandálaíochta Chathair na Gaillimhe a bhailí lena goir ag taspéind agus a thithíbadh.
- Tábhachtach agus gort a chur chun cinn agus ionchur an probáil a dhéanamh. Ábhas Logainmeacha Chathair na Gaillimhe a thosú.

Learnut ar agamh le stuchtur, iena maibheann i uach ó thaoibh na hothreachtas, a stornu agus le breith ag tathraim go gcuimhní iad le car na Strucntar faoi chosaint, lumsis ag polainseal go feadhfar Allireachtas sa chithair a scrútu. Learunt at agamh le breith ag déanamh surbhitheachrait ag eileach sa chathair, hilcog fianaise a, fhoilsí agus suíomh surbhitheachrait a uabhalodh chung an suilimh idirfinianne faoi religiú agairidha – historigraves.com.

Learunt at agamh breith ag tacú le teoiricbreathn chosairachta madra is hidhreathnach nádúrach iontan na Gaeltachta, amhlaidh iad siud a dhéanfaidh sé, seo go minhná bpriontachionnach.

I geomhradh leis an Ráinn, Áineas agus Táinchearmáth, de Chomháma Chaitlín na Gaeltachta, de bharras na meindhíleachla don chomhshaoil a chua chun cinn ar haltaí talamhmeantaithe atá i mbíl phobl agus píofobháiceach a raon.

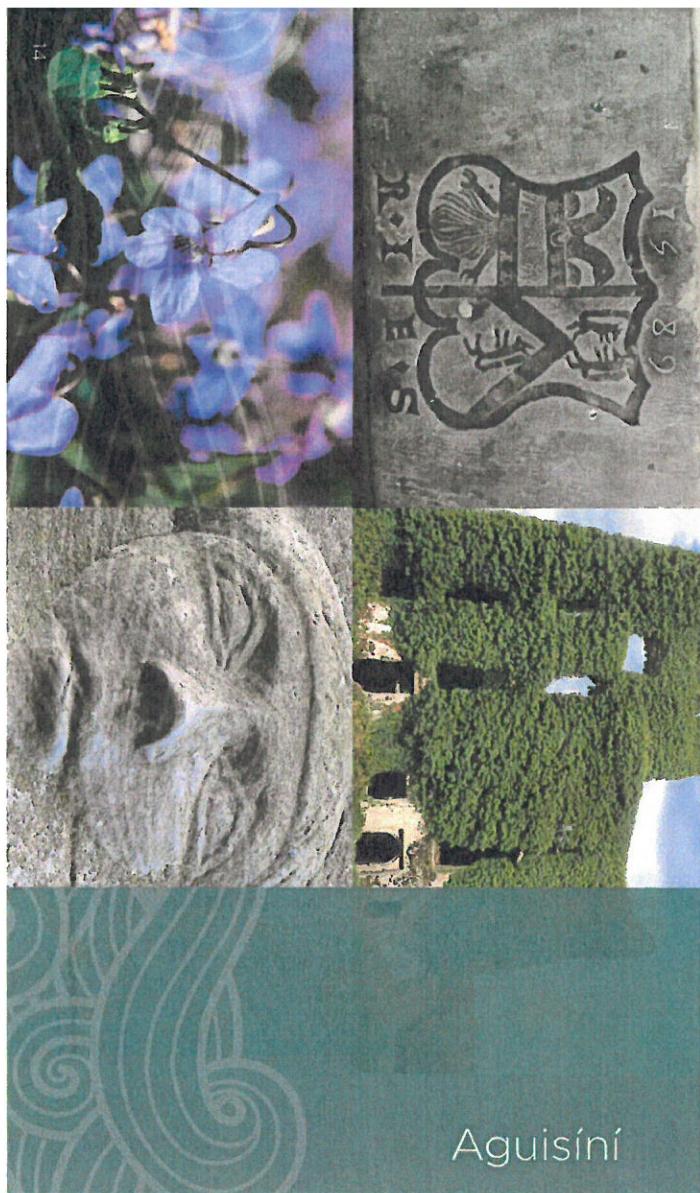
- Urraocach a long ó ghnóma agus Ard-Mhusam ne hÉireann.
- Cailtrach na Gallimhe agus Ard-Mhusam ne hÉireann ó dhátoine aonair do thionscadail, iolraíochta agus imeachtaí oldraíochta.
- Sraith seimineadh a bagrú do ghnóma bhunú go sonraech chun oldraíochta uathúil na cailtrach a chur chun cinn.
- Rannpháirtíochtaí atáilú in imeachtaí sunaltais cailtrach lena mbainneann tuach ó thach na hoidreachta, a spreagadh, lena n-airtear an comordach céad bliain ó 1916.
- Leannún ar agnáid le bheit ag lacú leis an tproiseas leanúnach comháilfacháin san ullmhúchán le haghdeáil iarrach na Gallimhe le lár das Chathair Chultrui na hÉireann 2020 a bhaint amach.
- 2.1.5. Aire a thabhairt den Dictríacht agus a trácht a thabhairt na breanntamhacha agus turasóireachta é atáiltí:
- Plean comhhlite a cheapadh, le páirthe agus iománaíochta agus tráchtáil chun Cathair na Gallimhe a chur chun cinn mar cheann scriibe don Turasóireach Oldraíochta.
- Comháilfacháil atáilua gró agus turasóireachta a spragadh le páirte agus ghlaobadh in imeachtaí Sheanchlainn na hOidreachta agus na himeachtaí sin a chur chun cinn.

- Struchtúir agus Shráid-Dreachea Cailtrach na Gallimhe a chur i gcaitíann agus a dhríghíl. Is a dhíglú agus a uasalodai do shuorth idirlín na Comháile Cailtrach.
- Líbhé Cailtrach-Chathair na Gallimhe, Cartlanna agus Taillí Chathartach a ullmhú agus a tháiffidéadh i go scachtóigeanna agus i bhformaid dhingeachteach ar aon leis an bhíteáns a chur ar fáil den phobal a gpolinne.
- Idirghníomhú leis an tséibhíb, leictneolaíochta agus fasáistí sa Chomháile Cailtrach lena chinniú go quíofear an fhaisnéis idreacacha i láthair ar an rheileach is fearr agus is imroinnta ar shuorth idirlín na Comháile Cailtrach agus go dtábháfar treoind cui chugnáis abhartha eile.
- Eolas ar Bhallaí na Cailtrach agus ar chaintíng agus ar ghnátháile a chur chun cinn, tri imeachtaí agus holascádán.
- Féilire a tháighdeadh iena léireadh far oideachtaí Cailtrach na Gallimhe.
- Táifeadach ghnátháana, shaoil na tuaithe a chur chun cinn i trá Scéim na Comháile Oldraíochta Oidreachtaí sna Scilleanna!
- Sraith cainteanna agus ceardáil mísáelm a bhunú i gcomhar le Múseam

- Leamhúint ar aghaidh le toiliú éile meáin curarsaide, inúchóireachta atá ann cheana a fén, Feachtas Gaillimhe saotú ó bhurúscaí a chur chun cinn chomh maith le comhorfas na Mile Órga a chur chun cinn do Cailtrach na Gallimhe.
- Plean Cailmhnúcháin agus Bainslocha a ullmhú i Uiscebealaí na cathrach.
- Athaontas don "Oldraíacht Dhálaithe" a chur chun cinn i Saoí an Chultúir, sa Saol Sóisialta agus Eacnamaíochta.
- Nas agus Mairtíní Oldraíachta a chonchúil le Comháile Cailtrach agus páirt a gheachadh i gcomhmeachtaí cultúir.
- Usáid na Gaeltachta a chur chun cinn i díaispeáintí idreacacha agus ag imeachtaí sóilíota a bhaineann leis an Oifig Oldraíochta.
- Tacú agus rannchuidiú e feilire na nimeachtaí ag Múseam Cailtrach na Gallimhe go hUathaine / iarr na Seanchlainne Oldraíochtaí bláthanta.
- Úsáid Sainbhíche Cartlannaloche, a bheith iomáint feidhmíteach agus irochána don phobal iaslaigh de Chomháile Cailtrach na Gallimhe, a chur chun cinn.
- Táifid thodagraíochta statúla de

- Tabhairt foi i meascáil threasachta maidir le Spéis Chomhthímhíocha agus an drochthionchar ar feidir leo imirt ar gnáthánjóga atá ann cheana a fén, Feachtas Gaillimhe saotú ó bhurúscaí a chur chun cinn chomh maith le comhorfas na Mile Órga a chur chun cinn do Cailtrach na Gallimhe.
- Fáinleas faoi eileimintí de bháid bráile agus de dhéantaisín mhúirí a aimsítear, a thairiscíte agus a chur ar fáil go poiblí.
- Inúchóireachta de Phróigrann Cheann Tuí gCailtrach na Gallimhe a thosú.
- Tallteadh, caomhna agus toiliú stáidair ar bhéaloideas do stáinéarai nuáilmeartaí Cailtrach na Gallimhe a chur chun cinn.
- Leamhúint ar aghaidh le bheit ag ostáil comhthioncharas leis na meatharanna áitíla agus le foras aile cosúil le Níosúnaí Níosúnaí Shaol na Tuathé (Maghn Eo).
- Tionscadal Básáidí an Lucht Siúil a thionscráin go ndíreataí taifeadach báisáidí, grássama agus trádisiún.
- Ceardáil a ostáil don phobal i gcoláinne midín le béaldeas a bháilú.
- Scéala Déoloidís, fad mat a taifeadadh in 1985, a dhíglú agus a chur ar fáil mar phionchaoltá i gcomhobhú leis an

Aquisíni

3.1 Aquisín 1 Plean Oidhreachta 2005-11 Gníomhartha comhlíonna

Seandáilteach & Seánadhchomharthaí

Gníomh Ulmh. Cu Siúl ar an Gníomh

In iúcháireacht ar Oidhreachta Thionscalach

Blinn Comhlíonta, Comhpháirtíle

Seoirbhis Chomhairle Áitiúreacha,

Comhairle Oidhreachta,

Sanchomhairleoir, Fóinsí Áitiúla

Oifig Oidhreachta Chomhairle Contae na

Gallimme, Séarbhís Seandálaocha,

Stáitíne Áitiúla

Taispeáintas ar Thochailí an Údarás um Bóthre Náisiúna

ar Broíthar an NS, arna déanáil Halla na Cathrach

2011 UBN

Prácaíma Faistíteáil Bhailí an Bheile

Láithreáin Seandáilteach Tionscalach a Shomra i lena gCosaint

2007-2012 LBHE, Comhairle Oidhreachta

Fóiseachán In iúcháindachta Oidhreachta Agus usáidíalthe

chuirg suíomh idirfín na comhairle Cathrach,

2013 Comhairle Oidhreachta,

Teachall ag Ceisteán Thír Oileán roimh obair chomhnuachán

ar shéadachomhartha i mbaoi fadhbliú an Aigé

2009-2010 ÁME, SNS, Séarbhís Seandálaocha

Altíreacht agus Oidhreachtaí na bhFurgneamh

Gníomh Ulmh. Cu Siúl ar an Gníomh

Tecel le buncú Chláir na Struchtúr faoi Choisaint, Sonru agus

Bliain Cumholtíonta, Cumholtíofrithíle

Bhainisfeicteach na dtáilleadh

2005-2009+ Pleanál COG & Tras-Sluinhdreachta

Tecel le fóiseachán Uimseáidí Columbaíais Altíreachta, bíleog

2008 Pleanál COG & Tras-Sluinhdreachta

"Fóiseáir do Scólaíanna" fóiseáit aoi oidhreachtaí níodhráth agus

2012-2013 Scólaíanna, Comhairle Oidhreachta, OÉ

in oifighinn na Gallimme

na Gallimme, grangúmhaí a meagan an

pbóil go deomach.

LBHE, Comhairle Oidhreachta,

Galway City Town Walls Conservation Management and

Páiríte agus lásmara Pobill agus

Interpretation Plan fóiseáit agus usáidíodhme chuirg Suíomh

úinéir taun, SNS.

Reiligiúin:	Cir Siúis ar an Gníomhach	Bliain Comhlíonta	Comhpháirtíte
1	Suirbhéireacht ar Reiligiú na Cathrach; Páirc na Seacháin	2012	Comháire Pobail /Coiste Eaglaise
	Suirbhéireacht Stáitíúil ar Reiligiú Rathún	2013	Comháire Oidhreachta, Rannán
2.3	Strait Comhdhála - Reiligiú & Stáidchomharráthai	2011	Comháire Oidhreachta, Cainteoirí
5	Leabhrán foilsíne faoi imeachtai 'Place of their Resurrection'	2011	Comháire Oidhreachta, Cainteoirí Comhdhála.
Múseum	Cir Siúis ar an Gníomhach	Bliain Comhlíonta	Comhpháirtíte
2	Strait Oidhreachta Cloiche – Fóilsíu Chataloga na dTriobláthraí, Galway Heritage in Stone (6 chinn)	2003- 2004, 2005- 2011	Músaam Cathrach na Gallimhe (MCG), AMÉ, Comháire Oidhreachta
11	Nua-chilltreocha Mhúsaam Cathrach na Gallimhe fisilthe (6 chinn.)	2002 - 2006	MCG, AMÉ, Comháire Oidhreachta
10. 11	Taispeáintas - Taispeántas toscaigh sa mhúsaem - 'Fragments of a City'	2006	MCG, AMÉ, Pobal i gCóilíne, NC, AMÉ, Pobal i gCóilíne, a tagtha go deonach, cuimhni tasseada, obair dhreanach
10. 11	Taispeáintas - Tána Muri 'Ulisce agus Beatha/Water and Life Leabhrán foilsíne faoi imeachtai	2012-2013	Fionn agus báid thrádisíunta elle a athrúiseadh
Tirdreacha agus Sráid-Dreachea	Cir Siúis ar an Gníomhach	Bliain Comhlíonta	Comhpháirtíte
1.2	Fóilsíochán Chomhshaaoil - billeoga faoin oidhreachta nádúrtha	2007-2010	Comháire Contae na Gallimhe,
	Treor maidir le grathóga éan (Éin na Gallimhe); Coill Mhuirínne, Coill Bhrauna; Oidhreachta Muiriú an Chosta	2007-2010, 2008-2012	Saicomháileoirí Eicíolalocha Pháircéanna agus Thras-Shlúnchróireacht CG.
2.3. 4	Strait Comhdhála - Fóiseacháí ar an Oidhreachta Muiriú; Leabhrán le báisíú faoi imeachtai.	2013	Comháire Oidhreachta, Cainteoirí Comhdhála agus OF na Gallimhe

Uiscebeáthais, Oidhreachta Mhuiriú agus Báid Bháite	Cir Siúis ar an Gníomhach	Bliain Comhlíonta	Comhpháirtíte
Gníomh Uimh:	Cir Siúis ar an Gníomhach		
3	Rannchealgigh le - Fardal Náisiúnta na mBáid Báile D'ámsigh agus náisiúnta	2006-12	Tumadóirí agus pobal Áitiúil, Aonad Saorálaochta Pobail Náisiúnta na mBáid Báile, WRFB Comháire Contae na Gallimhe, ÁMÉ
3. 4	Fóilsíú áit feoi Uiscebeáthais in Oidhreachta na Gallimhe	2010-2013	Pobal Iumadáireachta Áitiúil, Aonad Saorálaochta Pobail Uisce, RC-PFA
			OFG, Aonad Seandálaochta Pobail Uisce na hÉireann
		2011-2012	Iascair Áitiúla, Comháire Contae na Gallimhe, Comháire Oldireachta Údarás Lascaigh
		2006-2012	Fainseás D'fhoilígh ailt feoi dhúilicini trábhacha agus feoi spéicis chinníochtaí eile san tús Oidhreachta, Comháireí rabhadh curtha suas faoi dhúilicini trábhacha
		2007-2010	Iomáthas Cathartha, OOF, Ionadóthas Longsóireachta; Bord Lascaigh Chladaigh, Seandálaíche Áitiúla
		2006-2011	7 Comháire stáitíúil maidir le fociúlocht ar pháicianna ar chandáchá
		2007-2013	5 Tacaíocht/Comháire leathanach maidir leis an rúbdh trádisíunta Fionn agus báid thrádisíunta elle a athrúiseadh
			Gníomh Uimh:
			Cir Siúis ar an Gníomhach
			Bliain Comhlíonta
			Comhpháirtíte
			3 Taispeáintas - Eisearaí ghleacach/ocha. Postaer gaoilimhar fártithe maidir le gealaíocht Cháthair na Gallimhe.
			2012
			2004
			Cartáinna
			Rannchealgigh:
			Cir Siúis ar an Gníomhach
			Bliain Comhlíonta
			Comhpháirtíte
			6 Sráid Comhdhála - Réachtálaidh Comhdhála Charthanna agus Musaeum, Comháire Oldireachta, Cainteoirí agus Rannchuiditheoirí Comhdhála
			2011

Oldireacht Chultúir			
Action No.	Action Description	Year Delivered	Partners
6	Seath na gcomhálaíochta bláthála oldimachta culta ar bun	2010-2013	Comhpháitíthe, Cainteoifí, misaem, AME, NCI, Comhairle Oldimachta
1	D'ostáil taspeáin, ceardána, seminar Thring chataig mhiseam agus folleachain éile (de lagmoch roimhe)	2000 go dtí seo	Faoi mar atá thas agus ramphachúid ón agus go pobal go sciolme agus o seagailocháil leanúnach annála oldimachta
	Cosant Ghilearaithe na hOldireachta, Comhairle Ghilearaithe & Oldireachta a Chur Chun Cinn i gCóintine		
	Action No. Action Description	Year Delivered	Partners
3	Tionscadal Bhaloibh nGáibhine, - Bhaliligh ábhar faoin sainbhéaloidis mairt le Gabháin.	2009-2013	Béaloideasaírlíofa poball galibhe, AME, MUSAEM Shao na Tuaithe
3.7	Fóilsí leabharlán faoi ghnáthoga éin na Gallimhe, (feach tagairt comha)	2007- anchois 2009	Comhairle Contae na Gallimhe, Comhairle Oldimachta
8	Ramchuidigh le Tionscadal Taifeadha na Coriba atá ar suí go leumúinach.	2011-2012	OÉG, CIP agus Taifeadeoirí Seandálaíochta Tionscalche
	Fréach faoi Bláid Bháite		
	An Bhláthágsulaíacht a Chur Chun Cinn		
	Action No. Action Description	Year Delivered	Partners
1, 2, 5	Páinseach san obair do Dráscadhphéan Bhláthágsulaíachta a ultimhú do Cháinín na Gallimhe	2009-2012	CCG – tras-stiúráidíochtaí, Comhairle Cháinín na Gallimhe, SPNE, FCPRA, Comhairle Oldimachta, SPNE, Grandpháradóir Ailtíu,
	Abhar boscáraíochta do scoileanna	2012	
	Festischt agus Oldachas Oldimachta		
	Action No. Action Description	Year Delivered	Partners
1	Fóilsí rialta Is Oldireachta, Chromhálaí Chathair na Gallimhe, Galway's Heritage/Oldireachta de Bháilí Bháile Chathair na Gallimhe	2006 agus go	CCG, Rannán TFC, Liorna Bháile Oldimachta
12	Abhar léríochtaí maidid leis an oldireacht nádúrtha agus oldireacht na bhfoingreamh. Postaer mairt le hain, geolaocacht agus oldireacht na bhfoingreamh tóngite agus scaptha, (feach tagairt ionte)	2013	Comhairle Oldimachta

3.2 Ghuais Ghóimhíne agus Lústa Glorriúchán

Lústa Glorriúchán

Balla Muirthead – Áitiú dhangantha atá ann, go hárthú dhangán nót, buan, milseála lena gcuimseála báin.

Bhláthágsulaíocht – Tomás ar bhithéagsulaíocht spóiseas plandaí agus aminthe.

Bunachar Sonrai – Seath strucúrtartha sonrai, go hárthú earrann a bhíonn inochtar ar bháil agus agus is containta a chomhleacar i níomháile.

Gaoimh – Saoránánfear é mar an giorraíodh nó an príoseas lena bhfeidhmítear beartá chun form, formáin, agus ábhar fionrannach nó struchtúr a chroíthú, chomh maith le form agus ciúinéar fíora reatha láimhean. D'fhéidir doibh mesáin a bhainiú go séist le gal stíobhráinach a chur air i go gá gá, chomh maith le cotháilíodh ina níomhach ar na habhair thíos agus staiciú.

Caoimhín – Cuimsítear caomhnu coscaibeach caomhnu seasúcháin agus na próiseas ar fud a chloin a geolára, agus a chumisfear le gráthoga 1. Céadloig spóiseas agus fiospeacaíseas 1, catáloig spóiseas agus fiospeacaíseas 1, a lasairíodh 1 atá mbaoil a níomháile san AE, nó aia

chaoil go gcoimeádar na gheilleá a fhágann gur aí shuntasach atá ann ó throibh an chultúr.

Carthann – Alt phobail mar a gormáilear laird.

Eaglasta – Ruadh ar bhos an Eaglais Chríostaí a céid, no a bhámaon iars an Éigias Christus no a céid.

Féaraid – Lósta tomáind de nithe amháin moim, déantaíseán earráil nó ábhar fhionrannach.

Láithreán Eitseolaíochta – Láithreán atá uachtáin ó thosnach an fháthújára.

Limistéar fai Chaomhain Spóiseala (Máthair) (LCS mholta) – Tresúloch an Treoir mairt le Gráthoga (B2/3/CE) i ndí i nÍomhán le I.R. 94 de 1997. Haistían na gComhpháid Eorpach (Gráthoga Nádúraí), Limistéar muriú agus tháinig lena mbáranann abhach idirfisúna is ea LCS máthair, a autinníodh ar minhene le gráthoga 1. Haistían coda agus amach ón godia lena náimhítear an chuan agus na hóiliúin. Déanátar scrúdú eisean do límféar amháin feicteachas do rian leathan d'fín mhara agus is leisce agus a gcuimhneachtaí porcúcháil agus gráthoga goimhíte, lena náimhítear spóiseas a chumisfear le hárscritinn 1. Catáloig spóiseas agus fiospeacaíseas 1, a lasairíodh 1 atá mbaoil a níomháile san AE, nó aia

3.3 Reachtaiocht Ábhartha

Siðrúrhálm								
IE	Aontas Eorpach							
MAMÉ	Ad-Mhúseam na hÉireann							
SCS	Círón na Struchtúr feoi Chrosaint							
CTS	Teangeolaíochta							
BME	Féachadh Seandálachla							
LI	Líora Bhláthe Múrtha na hÉireann							
CA	Limistítear Caomhantais Ailtireachta							
CS	Limistítear feoi Chaoimhnu Spaisialta							
ICS	Limistítear feoi Chrosaint Speisialta							
ON	Limistítear Oidhreachtá Náisiúnta							
MIG	Measúinachtaí facin Treoir maidir le Gráithoga							
SNS	An Sárthús Náisiúnta Seádchomharthaí							
SPNF	An Sárthús Páirceanna Náisiúnta agus Flaitheárla							

Oidhreacht Dholaimhse. Aistíear an oidhreacht dholaimhse chul d'fhoilimh go gluin, agus binn pohal agus grópaí 1-nathchruthú go seasaitheann mar fhreagair a dhimpseadh, ar a n-ainmhitheachtaí leis an gúra, agus an-ndíngimhionnú leis an gúra, agus éna stair. Solidhráin sé braisint na h-ainmhitheachtaí agus an leanaúnas do dhaoine, agus curirean meás at an glinneitheach chuluví agus ar chunathaisteacht an duine chun cinn eis.

Speliceas Choihnáthiocha – *Speliceas* is a species Choihnáthiocha a tugadh isteach lasmulagh de ghnáthlinistéar a scáipthe. *Speliceas* is ea speliceas comchóthach ionrach a n-imriomh buntungs leathadh ar spéachas tionchar agus leathadh ar spéachas tionchar chinnáthioga, nó ar spéiceas.

asasunacht laion Teoir mai dir le Óstán Nátháig (Measúinach Chul) – asasunacht Eócolachtaí ar an dochtúrach ag son leanan, chlár, nó lioscádai ar spuspóir/ caomhníochán láthreann síneadh 2000. (Límistéar faoi Chosraitheáil Limistéar agus limisteáil a bhí i gceist, ní hólára a bhí i gceist). Ceangas is é sin a bhríteann le haill 6 den Táin Béag, a bhuairidh le Gníomhaíche (92/43/C).

—challteach de bharra aithriúilse airíthe
a lighnáighoga, nó atá teicte toisc gur
a bhpol a go bpolann a réamhshábhac agus
a níos mó níos déanaí. Tá sé i mbarráid
aonair spéiseata mar gheall ar
an leith a gheall ar leith a gheall.

Unguðarhlíðagóðus og nigrileiða
ormólfaflocha á undan íslenskum
Blönn formhárfn Lóhannar sa
Lóhannar cumsíða leis an dílmistær
annimmtu LC5 molta.

Glas - Líonna nasctha de
istéir, pháiceann agus álanna
saithe naomhtháithéise ghlasa lena
innitear cur chuige de bhéartas
mtháite, straitéiseach i leith úsáid
bhainisíu inbhuanaithe na.

Coinbhinsiún agus Comhaontuithe Seandálaíochta atá síniithe agus daingnithe ag Éirinn.	Coinbhinsiún um Bogaigh a bhfuil Tábhacht Idirmáisiúnta leo (Coinbhinsiún Ramsar) 1971 (daingnithe, 1984)	Tírdhreach - Coinbhinsiún maidir le Tírdhreach na hEorpa, 2000 (daingnithe, 2002)
Seandálaíochta - Coinbhinsiún Eorpach um Chosaint na hOidhreachta Seandálaíochta - (Coinbhinsiún Valletta) 1997	Ailtireacht - Coinbhinsiún Eorpach um Chosaint Oidhreacht Seandálaíochta na hEorpa (Coinbhinsiún Granada) 1997	Ailtireacht - Coinbhinsiún Eorpach um Chosaint Oidhreacht Seandálaíochta na hEorpa (Coinbhinsiún Granada) 1997
Oidhreacht Chultúr agus Nádúrtha - Coinbhinsiún UNESCO um Chosaint Oidhreacht Chultúr agus Nádúrtha an Domhain	Oidhreacht Chultúr agus Nádúrtha - Coinbhinsiún UNESCO um Chosaint Oidhreacht Chultúr agus Nádúrtha an Domhain	Oidhreacht Chultúr agus Nádúrtha - Coinbhinsiún UNESCO um Chosaint Oidhreacht Chultúr agus Nádúrtha an Domhain
Oidhreacht Nádúrtha (daingnithe, 1992)	Oidhreacht Chultúr agus Nádúrtha - Coinbhinsiún UNESCO um Chosaint Oidhreacht Chultúr agus Nádúrtha an Domhain	Oidhreacht Chultúr agus Nádúrtha - Coinbhinsiún UNESCO um Chosaint Oidhreacht Chultúr agus Nádúrtha an Domhain
- Coinbhinsiún maidir leis an Éagsúlacht Bhitheolaíoch 1992 (daingnithe, 1996)	- Coinbhinsiún maidir leis an Éagsúlacht Bhitheolaíoch 1992 (daingnithe, 1996)	- Coinbhinsiún maidir leis an Éagsúlacht Bhitheolaíoch 1992 (daingnithe, 1996)
- Coinbhinsiún maidir le Tírdhreach na hEorpa 2000	- Coinbhinsiún maidir le Tírdhreach na hEorpa 2000	- Coinbhinsiún maidir le Tírdhreach na hEorpa 2000
- Coinbhinsiún maidir le Caomhnú Phiaidhíúra agus Ghnáthóga Nádúrtha na hEorpa	- Coinbhinsiún maidir le Caomhnú Phiaidhíúra agus Ghnáthóga Nádúrtha na hEorpa	- Coinbhinsiún maidir le Caomhnú Phiaidhíúra agus Ghnáthóga Nádúrtha na hEorpa
- Gníathóga	- Gníathóga	- Gníathóga
- (Coinbhinsiún Bheirn) 1979 (daingnithe, 1982)	- (Coinbhinsiún Bheirn) 1979 (daingnithe, 1982)	- (Coinbhinsiún Bheirn) 1979 (daingnithe, 1982)
- Coinbhinsiún maidir le Caomhnú na Speiceas Ímíreacach Airmhithe Fiáine (Coinbhinsiún Bonn) 1979 (daingnithe, 1983)	- Coinbhinsiún maidir le Caomhnú na Speiceas Ímíreacach Airmhithe Fiáine (Coinbhinsiún Bonn) 1979 (daingnithe, 1983)	- Coinbhinsiún maidir le Caomhnú na Speiceas Ímíreacach Airmhithe Fiáine (Coinbhinsiún Bonn) 1979 (daingnithe, 1983)
3.4 Baill an Fhóraim		
Dr. Jim Higgins	Offigeach Oidhreachta, Comhairle Chathair na Gaillimhe.	Offigeach Oidhreachta, Comhairle Chathair na Gaillimhe.
Comhairleoir Pádraig Conneely	Comhairle Chathair na Gaillimhe	Comhairle Chathair na Gaillimhe
Comhairleoir Donal Lyons	Méara, Comhairle Chathair na Gaillimhe	Méara, Comhairle Chathair na Gaillimhe
Mary Clancy	Róinn Staire, OÉG.	Róinn Staire, OÉG.
Brid Ní Chonghaile	Gaillimh le Gaeilge	Gaillimh le Gaeilge
Roy Naughton	Oidhreacht na bhFoirgneamh – Ailtire Caomhnúcháin Sainleas Pobail	Oidhreacht na bhFoirgneamh – Ailtire Caomhnúcháin Sainleas Pobail
Christy Kelly	Sainleas Oldhreachta Pobail	Sainleas Oldhreachta Pobail
Tom Cuffe	Sainleas Cultúr	Sainleas Cultúr
Tomas Quinlan	Oidhreacht na bhFoirgneamh - Ailtire- Earnáil Dheonach	Oidhreacht na bhFoirgneamh - Ailtire- Earnáil Dheonach
An tOll. Noel P. Wilkins	Cathaoirleach Chumann Ailtireachta & Staire na Gaillimhe	Cathaoirleach Chumann Ailtireachta & Staire na Gaillimhe
Derrick Hambleton	An Taisce – Cumann na Gaillimhe	An Taisce – Cumann na Gaillimhe
Helen Birmingham, Uas.	Músaem Catharach na Gaillimhe	Músaem Catharach na Gaillimhe
Caroline Phelan	Pleanáláí Sínsearach, Comhairle Chathair na Gaillimhe	Pleanáláí Sínsearach, Comhairle Chathair na Gaillimhe
Lelia Doolan, Uas.	Sainleas Cultúr	Sainleas Cultúr
Folúntas	Iontabhas Cathartha na Gaillimhe	Iontabhas Cathartha na Gaillimhe
Folúntas	Seirbhís Páirceanna Náisiúnta & Fiadhíúra	Seirbhís Páirceanna Náisiúnta & Fiadhíúra

